

Raadsinformatiebericht

Collegevergadering: 24 juni 2025

Zaaknummer : 1321465
Team : Welzijn
Portefeuillehouder : Arianne de Wit
Openbaarheid : Actief openbaar

Onderwerp

Raadsinformatiebericht: Fusietraject WIJ Heemstede en Welzijn Bloemendaal (actiepunt commissie Samenleving, nummer 24-14)

☐ Ter informatie/update	☒ Toezeggingen/actielijst commissie of raad
☐ Beantwoording schriftelijke vragen	☐ Overige

Met dit bericht informeren wij u over het fusietraject van WIJ Heemstede en Welzijn Bloemendaal, zoals gevraagd tijdens de behandeling in de commissie Samenleving van het raadsbesluit budgetsubsidie WIJ Heemstede 2025-2028 (november 2024).

Inleiding

Begin juni jl. hebben wij overleg gevoerd met WIJ Heemstede en Welzijn Bloemendaal over de stand van zaken rondom het fusietraject. Wij hebben onder meer gesproken over actuele ontwikkelingen in het sociaal domein en de noodzaak van de fusie, die hiermee samenhangt. In bijgaande memo van de welzijnsorganisaties kunt u hier meer over lezen.

Vertrouwen

Het gesprek heeft ons ervan overtuigd dat de fusie in het huidige zorglandschap een onontkoombare stap is en ons vertrouwen gegeven in de toekomst van de nieuwe organisatie en de dienstverlening voor onze inwoners. Wij waarderen het initiatief voor deze 'fusie van onderop' dan ook zeer. Wij merken hierbij op dat de financiële administratie zodanig wordt ingericht, dat de subsidie per gemeente kan worden verantwoord.

Planning

Op 30 juni moeten de welzijnsorganisaties een aantal stukken bij de Kamer van Koophandel hebben gedeponneerd, waarin de voorgenomen fusie wordt aangekondigd. Het definitieve besluit tot een fusie wordt vervolgens naar verwachting eind oktober 2025 genomen door de Raden van Toezicht van de welzijnsorganisaties. De fusie gaat dan in per 1 januari 2026.

Bijlage

Memo informatie fusietraject van WIJ Heemstede en Welzijn Bloemendaal

Van: , directeur-bestuurder WIJ Heemstede
, directeur-bestuurder Welzijn Bloemendaal

Aan: College van burgemeester en wethouders gemeente Bloemendaal
College van burgemeester en wethouders gemeente Heemstede

Betreft: Informatie fusietraject

Datum: 17 juni 2025

Inleiding

Hierbij informeren we u over het fusievoornemen van WIJ Heemstede en Welzijn Bloemendaal. Op 5 juni jl. vond hierover een overleg plaats met de verantwoordelijke wethouders en ambtenaren van beide gemeenten. Het definitieve besluit tot een fusie wordt naar verwachting eind oktober 2025 genomen door de beiden Raden van Toezicht.

In 2019 is ook een voorgenomen besluit tot fusie genomen. Dit heeft toen niet tot een daadwerkelijke fusie geleid. Daarna is bij beide organisaties een nieuwe directeur-bestuurder in dienst gekomen. Na verloop van tijd constateerden zij dezelfde uitdagingen als hun voorgangers. Na consultatie van de (nieuwe) Raden van Toezicht is besloten om het fusietraject nieuw leven in te blazen.

Beide organisaties hebben de overtuiging dat door de fusie de inwoners (nog) beter ondersteund en/of begeleid kunnen worden, zoals blijkt uit de argumenten in deze notitie. Daarnaast zijn er actuele ontwikkelingen waarop wij beter kunnen inspelen door meer schaalgrootte. Ook hier gaan we nader op in.

De intentie is om na de fusie de huidige locaties in beide gemeenten te blijven gebruiken en de dienstverlening te continueren op hetzelfde niveau of beter. Waarbij net als nu het geval is rekening wordt gehouden met de couleur locale van de verschillende dorpen en buurten. We blijven werken met vaste gezichten voor zowel de inwoner als voor de gemeentelijke organisaties.

De sterke punten van een kleine organisatie blijven dus behouden. Wat er verandert is dat we de continuïteit van de dienstverlening beter kunnen garanderen door schaalgrootte (meer medewerkers). Ook kunnen we meer investeren in de kwaliteit van onze dienstverlening. Dit is belangrijk vanwege de huidige transitie van zorg naar het sociaal domein (Integraal Zorg Akkoord). Om de zorgkosten te beteugelen wordt momenteel door de verschillende overheden gewerkt aan het verstevigen van de sociale basis om de beweging te maken van curatief naar preventief. Met andere woorden: het werk van welzijnsorganisaties wordt de komende tijd nog belangrijker. Een voorbeeld hierbij is dat het inzetten van jongerenwerkers zorgt voor minder kosten in de jeugdzorg. Dit geldt ook voor het inzetten van vrijwilligers, zodat ouderen langer thuis kunnen blijven wonen. Dit zorgt voor uitstel van een beroep op bijvoorbeeld de WMO.

De voorgenomen fusie is nadrukkelijk niet bedoeld om besparingen te realiseren, maar om meer te investeren in kwaliteit, continuïteit en innovatie.

De financiële administratie van de fusieorganisatie wordt zodanig ingericht dat de subsidies van beide gemeenten separaat verantwoord kunnen worden.

Actuele ontwikkelingen welzijnsorganisaties

Actuele ontwikkelingen vragen tijd, aandacht en investeringen van beide organisaties. Wij verwachten door de fusie hier beter op in te kunnen spelen. Door een iets grotere organisatie krijgen we meer slagkracht en ontwikkelcapaciteit.

Er zijn behoorlijk wat ontwikkelingen momenteel die van invloed zijn op het werk van welzijnsorganisaties:

- Er is een trend dat steeds meer verantwoordelijkheid bij inwoners wordt neergelegd; burgers moeten meer zelfredzaam zijn en langer zelfstandig blijven wonen. Daar waar problemen ontstaan, wordt steeds vaker een beroep gedaan op welzijnsorganisaties. Van welzijnsorganisaties wordt meer en meer verwacht dat zij problemen signaleren en bewoners ondersteunen in het oplossen daarvan.
- Ook bij plotseling opkomende actuele maatschappelijke kwesties wordt een beroep gedaan op welzijnsorganisaties zoals bijvoorbeeld in het geval van de toestroom van Oekraïense vluchtelingen.
- Er is een beweging op gang gekomen om zorgkosten te verlagen door meer werk te verschuiven naar het sociaal domein (preventie) -> Integraal Zorg Akkoord en Gezond en Actief Leven Akkoord.
- De vergrijzing en het langer thuis blijven wonen zorgt voor extra werkzaamheden voor welzijnsorganisaties en een stijgende behoefte aan vrijwilligers.
- Opkomst van digitale dienstverlening (dan wel blended dienstverlening); hierdoor moeten welzijnsorganisaties investeren in ICT en opleiding/bijbscholing van medewerkers en vrijwilligers.
- In de huidige arbeidsmarkt is het steeds lastiger om vacatures te vervullen.

Doelen van de samenwerking

Als belangrijkste doelen van een samenwerking tussen onze organisaties stelden we vast:

- Het beter bedienen van de inwoner door het verbeteren van de continuïteit van onze dienstverlening in beide gemeenten. Door de fusie kunnen we kwetsbare organisatieonderdelen versterken en ervoor zorgen dat onze dienstverlening altijd beschikbaar is, ook bij verlof, ziekte of vacatures.
- Verhogen van de innovatiekracht; door de fusie kunnen we meer tijd en middelen besteden aan innovatie, wat nodig is om de inwoners goed te blijven bedienen, de kwaliteit van onze dienstverlening continu te verbeteren en de ontwikkelingen en vernieuwingen in het sociaal domein te blijven volgen.
- Opereren als professionele gesprekspartner naar m.n. stakeholders. Door verder te professionaliseren zijn wij een betere gesprekspartner voor externe partijen en kunnen wij meer gedetailleerde informatie leveren over inwoners en hun behoeften.

- Aantrekkelijke werkgever: door schaalgrootte kunnen we grotere contracten aanbieden; daarnaast krijgen medewerkers meer kansen om te rouleren in taken of door te ontwikkelen. Hierdoor kunnen we medewerkers langer vasthouden en gemakkelijker aantrekken. Dat is met name in de huidige arbeidsmarkt van belang. Tevens wordt het gemakkelijker om personeel zelf op te leiden door bijvoorbeeld in-company cursussen te organiseren.
- Continuïteit borgen.
De ontwikkelingen gaan snel in het sociaal domein. En op dit moment helemaal met het Integraal Zorg Akkoord en het Gezond en Actief Leven Akkoord. Voor het terugdringen van zorgkosten wordt expliciet naar het Sociaal Domein gekeken. Dit vraagt behalve forse tijdsinvesteringen ook continu ontwikkelen om bij te blijven. Door de fusie (meer schaalgrootte) kunnen we hier beter op inspelen door meer mensen en middelen

Missie en Visie nieuwe organisatie

De huidige missie en visie van beide organisaties kent veel gelijkenissen. Voor de nieuwe organisatie wordt een nieuwe missie en visie bepaald samen met medewerkers en input van interne en externe stakeholders, waarbij onze vrijwilligers een bijzondere plaats innemen.

Doelgroepen

Inwoners van de gemeenten Heemstede en Bloemendaal met speciale focus op inwoners met een (potentiële) kwetsbaarheid.

Met beide gemeentes zijn/worden specifieke afspraken wat er nodig is binnen de betreffende gemeente. Dat is nu het geval en dat blijft in de toekomst ook zo.

Activiteiten primair en secundair

De primaire activiteit van de nieuwe organisatie is het sociaal werk.

Een secundaire activiteit is verhuur van ruimten aan bij voorkeur maatschappelijke organisaties/initiatieven.

Medewerkers

Met de vertegenwoordiging van de medewerkers wordt uitvoerig overlegd. Zij hebben positief geadviseerd over het voorgenomen besluit tot fusie. Gedwongen ontslagen, schrappen van functies zijn niet aan de orde. Er is al overleg geweest met de vakbonden, zij hebben aangegeven dat verdere betrokkenheid van de vakbonden niet nodig is, aangezien de personele consequenties minimaal zijn.

Vrijwilligers

Beide organisaties zijn sterk afhankelijk van vrijwilligers. Dit zal ook gelden voor de nieuwe organisatie. Onze verwachting is dat de transitie van zorg naar welzijn (zoals beschreven in het Integraal Zorg Akkoord) doorzet. Dit betekent dat we meer vrijwilligers nodig hebben. Daarnaast zal er meer gevraagd gaan worden van de vrijwilligers, zodat scholing van vrijwilligers nog belangrijker wordt.

In de nieuwe organisatie willen we structurele scholing aanbieden voor vrijwilligers vanuit een Vrijwilligerspunt (wat nu al het geval is bij Wij Heemstede).

De nieuwe organisatie krijgt een vrijwilliger adviesraad (zoals nu het geval is bij Welzijn Bloemendaal) om de vrijwilligers een stem te geven, hun belangen te behartigen en als klankbord te fungeren voor de organisatie.

Omvang en organisatiestructuur

De nieuwe organisatie telt circa 37 FTE (59 medewerkers).

De organisatie krijgt weer een Raad van Toezicht die naar verwachting zal bestaan uit vijf leden; twee leden van beide huidige Raden van Toezicht, aangevuld met een nieuw lid.

Vanaf de fusiedatum 1 januari 2026 zal de Raad van Bestuur tijdelijk worden gevormd door de twee huidige twee bestuurders om de nieuwe organisatie goed vorm te geven. Na één jaar gaat dit terug naar één bestuurder.

Op dit moment is Wij Heemstede 100% aandeelhouder van Casca Kinderopvang BV. Na de fusie wordt de nieuwe organisatie 100% aandeelhouder.

Relatie met gemeenten

Samenwerking

Beide organisaties werken nauw en prettig samen met de gemeentelijke organisatie, zowel ambtelijk als bestuurlijk. Dit kenmerkt zich door korte communicatielijnen, we weten elkaar goed te vinden als het nodig is. Samen kunnen we snel schakelen, nieuwe initiatieven ontplooiën of bijsturen. Deze werkwijze wordt doorgezet in de nieuwe organisatie.

Subsidies en verantwoording

De financiële administratie van de nieuwe organisatie zal zodanig worden ingericht dat dat de subsidies die ontvangen worden per gemeente kunnen worden verantwoord.

Wij Heemstede heeft een 4-jarige budgetsubsidie afgesproken met de gemeente Heemstede. Daarnaast worden werkzaamheden voor de gemeente Bloemendaal uitgevoerd op basis van jaarlijkse subsidies.

Welzijn Bloemendaal doet ieder jaar een subsidie aanvraag bij de gemeente Bloemendaal, maar is in gesprek over een meerjarige budgetsubsidie.

De nieuwe organisatie ambieert een meerjarige subsidietoekenning, omdat dit ons in staat stelt te ondernemen en nieuwe initiatieven te ontwikkelen die een langere doorlooptijd vragen. Daarnaast kunnen we medewerkers meer zekerheid bieden en beter aan ons binden door middel van vaste contracten.

Rechtsvorm

De rechtsvorm blijft een stichting zonder winstoogmerk. De intentie is om de ANBI-status te behouden. De stichting krijgt een nieuwe naam waarin Bloemendaal en Heemstede wordt genoemd.

Communicatie

Er is een communicatieplan opgesteld waarin staat wanneer en hoe we de diverse stakeholders informeren tijdens het fusietraject.

We nemen de gemeenten vooraf mee in de belangrijke communicatiemomenten.

De eerste mijlpaal zal zijn als een aantal stukken bij de Kamer van Koophandel worden gedeponneerd waarin de voorgenomen fusie wordt aangekondigd. Wij zullen dit moment aangrijpen om ook externe stakeholders en media te informeren over de voorgenomen fusie. Dit zal in de tweede helft van 2025 plaats vinden.